

Publikace byla zpracována s podporou programu Univerzity Karlovy Progres Q 19.

Recenzovali: Prof. Dr. Ing. Otto Pastor, CSc.,
Doc. RNDr. Bohumír Štědroň, CSc.

Vydání knihy bylo schváleno vědeckou radou nakladatelství.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována žádnou formou, elektronickým, optickým, audio, mechanickým či jiným způsobem, včetně systémů na ukládání a vyhledávání informací, bez písemného souhlasu vydavatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Management a marketing sportu 21. století

Eva Čáslavová

I. vydání – 2020

Vydalo nakladatelství Ekopress, s. r. o.

K Oboře 578, Osnice, Jesenice

Odpovědná redaktorka Iva Kapcová

Sazba a obálka Karel Novák

Tisk Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

www.ekopress.cz

.....
© Doc. Ing. Eva Čáslavová, CSc., 2020

© Ekopress, s. r. o., 2020
.....

ISBN 978-80-87865-62-0

Obsah

Slovo ke čtenáři	9
1 Konceptuální obsah sportovního managementu	11
1.1 Význam a základní pojmy managementu	11
1.2 K pojetí sportovního managementu	14
1.2.1 K výkladu pojmů	14
1.2.2 Prostředí pro práci sportovního manažera	17
1.2.3 Funkce a činnosti sportovního manažera	24
1.3 Praxe sportovního managementu v ČR a v zahraničí	26
1.4 Studium sportovního managementu v ČR a zahraničí	29
1.5 Seznam literatury k 1. kapitole	29
2 Strategie a plánovací předpoklady v oblasti sportu	32
2.1 Podstata a smysl podnikatelské strategie	32
2.2 Problematika strategického plánování v manažerské literatuře sportu	35
2.3 Strategický marketing v podmínkách sportovních klubů	36
2.3.1 Stanovení cílů	36
2.3.2 Tvorba strategie vývoje	37
2.4 Aplikace strategického plánování ve sportu	41
2.4.1 Co umožňuje strategické plánování tělovýchovným a sportovním organizacím.	42
2.4.2 Strategický plán v podmínkách sportovní organizace	42
2.4.3 Strategický postup pro realizaci sportovní akce	49
2.5 Smysl a další možnosti uplatnění strategického plánování v oblasti sportu České republiky	51
2.6 Seznam literatury ke 2. kapitole.	51
3 Vymezení kritérií pro organizační struktury sportovních klubů	53
3.1 Způsob založení	53
3.2 Vymezení a naplňování cílů sportovních klubů	68
3.3 Identifikace a klasifikace činností	69
3.4 Organizační struktura sportovních klubů a tělovýchovných jednot.	70
3.5 Seznam literatury ke 3. kapitole.	73
4 Role marketingu ve sportu	75
4.1 Model řízeného marketingu ve sportu	77
4.1.1 Poslání a cíle sportovní organizace.	78

4.1.2	Analýza situace	78
4.1.3	Marketingový průzkum ve sportu a informační řídicí systém	80
4.1.4	Analýza zákazníka ve sportu	81
4.1.5	Marketing mix ve sportu	84
4.2	Specifika sportovního marketingu	88
4.2.1	Specifické vlastnosti sportovního produktu	88
4.3	Pojetí sportu jako průmyslového odvětví	101
4.4	Přístupy k marketingu ve sportu	110
4.4.1	Dílčí koncepce marketingu ve sportu	110
4.4.2	Komplexní koncepce marketingu ve sportu	111
4.5	Další aplikace marketingu ve sportu	113
4.5.1	Marketingový plán prodeje sportovních služeb	113
4.5.2	Marketing sportovních akcí	117
4.5.3	Fotbalové utkání jako produkt pro marketing	122
4.6	Trendy a perspektivy marketingu sportu	127
4.7	Závěr – budoucnost marketingu sportu v ČR	134
4.8	Seznam literatury ke 4. kapitole	135
5	Reklama ve sportu	139
5.1	Pojem sportovní reklama a její druhy	139
5.2	Funkce reklamy	140
5.3	Analýza jednotlivých druhů sportovní reklamy z hlediska jejich uplatnění	141
5.3.1	Reklama na dresech a sportovních oděvech	141
5.3.2	Reklama na startovních číslech	142
5.3.3	Reklama na mantinelu (ev. pásu)	142
5.3.4	Reklama na sportovním náčiní a nářadí	143
5.3.5	Reklama na výsledkových tabulích a ukazatelích	143
5.3.6	Jiné reklamní možnosti	144
5.4	Klady a zápory nosičů reklamy na sportovištích	145
5.5	Působení sportovní reklamy a její ekonomický přínos pro sport	149
5.6	Nové trendy v reklamě, které mají dopad do oblasti sportu	157
5.7	Některé aktuální otázky aplikace sportovní reklamy	160
5.8	Seznam literatury k 5. kapitole:	160
6	Sponzorování ve sportu	163
6.1	Podstata a smysl sponzorování sportu z pohledu jeho participantů	163
6.1.1	Marketingové a komunikační cíle firem sponzorujících sport v ČR	165
6.2	Formy sponzorování ve sportu	174
6.3	Nabídka pro sponzora, sponzorský balíček, sponzorská smlouva	176
6.4	Nabídka pro sponzora ze strany sportovního klubu	179
6.5	Sponzorování sportu a dary versus daně	184
6.6	Nové trendy v oblasti sponzoringu – vývoj a pozice sponzorské aktivity v rámci sportovních sponzorských vztahů	186
6.7	Možnosti využívání sponzorování sportu	189

6.8 Seznam literatury k 6. kapitole	190
7 Manuál založení a fungování sportovního klubu ve formě neziskové organizace typu spolku	193
Seznam grafů, obrázků a tabulek	203
Věcný rejstřík	205
Obrazová příloha ke kapitole 5	209

Slovo ke čtenáři

Posláním předložené knížky je poskytnout ucelený výklad poznatků moderního managementu sportu a ukázat na to, jak je aplikacně využívá české prostředí sportu. Je určena především pro studenty oborů managementu sportu v České republice, dále pak i zájemcům o moderní management ze sportovních organizací (jak ziskového charakteru – obchodních společností, tak neziskového charakteru – spolků, atp.).

Výklad je koncipován na základě moderních poznatků managementu sportu ve světové literatuře, které prezentují i na svých konferencích příslušné oborové asociace – WASM (Světová asociace managementu sportu) a EASM (Evropská asociace managementu sportu). Zároveň zahrnuje změny, které se vyskytly v českém sportovním prostředí v posledních letech a ovlivnily fungování sportovních organizací.

Při psaní této publikace jsem využila i své dlouholeté pedagogické a aplikační zkušenosti spojené s oblastí managementu sportu. Protože jsem v roce 1996 založila i studijní obor Management tělesné výchovy a sportu na Univerzitě Karlově, Fakultě tělesné výchovy a sportu, umožnilo mi to dlouhodobě systematicky rozvíjet přednášky se zaměřením na management sportu a marketing sportu. Prezentované poznatky obohatily i studie a články, které byly výstupy výzkumných úkolů. V tomto ohledu bych zejména zmínila programy rozvoje vědních oblastí Prvok a Progres Univerzity Karlovy, kde se naše katedra podílela na části P39 (Prvok) a Q19 (Progres). V těchto programech jsme se z pozice katedry zaměřili na ekonomické zdroje sportovních organizací a sportovních událostí a v oblasti marketingu především na oblastí marketingu služeb ve sportu. Přirozeně i sama tato publikace byla zpracována a vydána s podporou programu Progres Q19.

Publikační zázemí jsem členila podle jednotlivých kapitol. Zdá se mi to s ohledem na čtenáře přehlednější a v úzké návaznosti na řešenou problematiku kapitol. Jednotlivá témata kapitol obsahují bohaté odkazy na literaturu světového zaměření, dále pak odkazy na literaturu české proveniencí a v neposlední řadě i odkazy na zdařile zpracované doktorské, diplomové a bakalářské práce absolventů oboru Management TVS na naší fakultě. Poslední zmíněné práce jsou zde i z toho důvodu, že publikované literatury o českém prostředí sportu s ohledem na řízení a ekonomiku je nepochybně stále málo, i když postupně narůstá. Tyto práce zahrnují nové, moderní poznatky pro českou praxi managementu sportu, bohužel se málo využívají, proto jsem považovala i za důležité a na některé z nich upozornit.

Tematický sled jednotlivých kapitol se věnuje manažerským činnostem v oblasti tělesné výchovy a sportu. Ze sekvenčních manažerských činností jsou to plánování a organizování v oblasti sportu, ze specifických manažerských činností – marketing sportu, reklama ve sportu a sponzorování ve sportu. Poslední kapitola je určena spíše pracovníkům sportovní praxe. Tato kapitola se snaží přehlednou formou nabídnout poznatky v manuálu pro řízení neziskové sportovní organizace. To se však nevylučuje s tím, že pak podrobnější informace k tématu zájmu

mohou studovat i z dalších kapitol. Při studiu knihy doporučuji zvolit postup odpovídající účelu studia a již dosažené odborné úrovni čtenáře. Tak jsem se snažila celou publikaci koncipovat.

Dnes se v moderním managementu ukazuje, že úspěšná manažerská práce je založena na tvůrčím myšlení a proaktivním jednání. Proto ani v této publikaci nehledejte „kuchařku“, která vyřeší vaše problémy na poli managementu sportu. Spíše bych očekávala od čtenářů kritické promýšlení, hodnocení a další tvůrčí zpracování nastíněné problematiky. K tomu všem přeji neutuchající elán a motivaci.

Praha, leden 2020

Eva Čáslavová